

Pomocí komerčních balíků. Z naší provedené analýzy jistěho souboru nám známých matematických balíků vyplynulo, že vlastní čísla umí počítat Maple V2, Mathematica a MathCAD.

Částečné řešení problému vlastních čísel. V tomto případě hledáme pouze některá vlastní čísla; obvykle ta s největší, popř. s nejmenší hodnotou.

Mocninná metoda. Jde o aproximační metodu vhodnou pro výpočet *dominantního* vlastního čísla (čísla s největší absolutní hodnotou). Metoda je vystavěna na dvou základních předpokladech:

- existuje n lineárně nezávislých vlastních vektorů matice A
- dominantní vlastní číslo existuje.

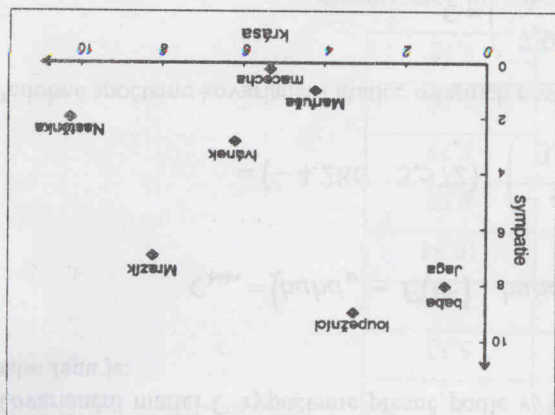
Výpočet je iterativní, konvergence je však zaručena pouze při splnění obou předpokladů. V našem případě – vlastní čísla kovančinné matice C (symetrická matice), je první splněn vždy. Druhý být splněn nemusí. Metodu lze modifikovat pro výpočet dalších vlastních čísel. Zde však není konvergence zaručena ani při splnění obou předpokladů.

Metoda Rayleighova podílu. Jde o obdobu mocninné metody. Předpoklady jsou rozšířeny o následující: matice, jejíž vlastní čísla hledáme, je reálná a symetrická. První předpoklad splňuje kovančinná matice vždy. Nemusí však být splněn požadavek druhý (existence dominantního vlastního čísla).

12.3.1 Motivační příklad

Postava	Krása	Sympatie
baba Jaga	1	8
loupežníci	3	9
Marfuša	4	1
macecha	5	1
Ivanek	6	3
Mrazík	8	7
Nastěnka	10	2

Tab 12.1 Hodnocení postav respondenty -

Obr 12.4 Rozložení pohádkových postav

I je nejnižší míra vlastnosti

v rovině

Pro lepší pochopení, alespoň doufáme, poslouží názorná demonstrace vybranych definic a postupů na příkladu „ze života“. Všichni jistě znáte nejen legendární pohádku Mrazík a její hlavní postavy (Nastěnku, Ivánka, Marfušu, macechu, čarodějnicí babu Jagu, loupežníky a samotného dědečka Mrazíka). Autor tohoto motivačního příkladu (F. Daďa) [Dada99] ve svém okolí zorganizoval malý průzkum veřejného mínění a respondenty požádal o ohodnocení každé z těchto postav ve dvou kategoriích známkami 1 až 10. Kategoriem byly *krása* neboli fyzický zjev a *sympatie*. V obou kategoriích platí, že známka 1 představuje míru nejnižší, 10 naopak nejvyšší. Výsledek průzkumu dopadl takto (Tab 12.1):

Nyní aplikujeme výše uvedené postupy na naše pohádková data: